

2008000106040001
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF COMMERCE (SIXTH SEMESTER)
INDIAN ECONOMY RECENT TRENDS-VI
LEVEL 4

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (SIXTH SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **INDIAN ECONOMY RECENT TRENDS-VI LEVEL 4**
  - c. Subject Code No : **2008000106040001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 માગ્યા મુજબ કરો

Do as directed.

(A) બહુવિધ પસંદગીના પ્રશ્નો

Multiple Choice Questions

10

1. નીચેના માંથી કયા ક્ષેત્રનો મૂડી ઉત્પાદન ગુણોત્તર પ્રમાણમાં નીચો છે?

In which of the following sector, the capital-output ratio is Relatively lower?

A. સેવાક્ષેત્ર

Service Sector

B. કૃષિક્ષેત્ર

Agriculture Sector

C. ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર

Industry

D. એક પણ નહિ

None of These

2. રોજગારીમાં વધારા સાથે કુલ ઘરેલુ ઉત્પાદન મા તતા વધારાને કહે છે.
An Employment increases with increased growth of GDP is called

- A. રોજગારીનો દર
Rate of Employment
- B. રોજગારીની મુલ્ય
Employment Elasticity
- C. ઉત્પાદકીય સાપેક્ષતા
Output Elasticity
- D. બેરોજગારીની મુલ્યસાપેક્ષતા
Unemployment Elasticity

3. સરકાર દ્વારા કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના ક્યારે રજૂ કરવામાં આવી?
When did the Government present kisan Credit Card Scheme?

- A. અપ્રિલ ૧૮૫૩
April 1853
- B. ઓગસ્ટ ૧૯૯૮
August 1998
- C. જુલાઈ ૧૯૯૧
July 1991
- D. નવેમ્બર ૧૯૯૫
November 1995

4. નીચેના માંથી કયુ સામાજિક પરીબળ ગરીબીનો નિર્દેશ કરતુ નથી?
Which of the following is not considered as a social indicator of poverty?

A. વાહન વ્યવહાર ની અપૂરતી સુવિધા
Less no. of means of transport

B. નિરક્ષરતાનું પ્રમાણ
Illiteracy level

C. આરોગ્ય ક્ષેત્રની ખામી
Lack of access to health care

D. રોજગારીની તક નો અભાવ
Lack of job opportunities.

5. સેવાક્ષેત્રની પ્રવૃત્તિઓમા સમાવેશ
The service sector includes activities such as:

A. વાહન વ્યવહાર, સંદેશા વ્યવહાર અને બેંકિંગ
Transport, communication & banking

B. કૃષિક્ષેત્ર, મત્સ્ય ઉદ્યોગ, ડેરી અને પશુપાલન
Agriculture, fishing, dairy and forestry

C. ખાંડ, ગોળ, ઈંટ બનાવવી
Making sugar, jaggery, bricks

D. કોઇ પણ નહિ
None of these

6. જે બે દેશ વચ્ચેના વ્યાપાર ને પ્રોત્સાહન આપશે :

What would encourage trade between two countries?:

A. જકાતમાં ઘટાડો

Reduced tariffs

B. સરહદી તપાસ

Frontier checks

C. રાષ્ટ્રીય ચલણ

National currencies

D. જુદી જુદી કર પધ્ધતિ

Different tax system

7. નીચેના માથી કયો બેરોજગારીનો પ્રકાર નથી.

Which is not a type of unemployment?

A. મૌસમી બેરોજગારી

Seasonal unemployment

B. કૃષિક્ષેત્રે બેરોજગારી

Agricultural unemployment

C. ચક્રીયા બેરોજગારી

Cyclical unemployment

D. રાજકીય બેરોજગારી

Political Unemployment

8. GST કેવા પ્રકારનો કર છે?

What kind of Tax is GST?

A. પ્રત્યક્ષ કરવેરા

Direct Tax

B. વસ્તુઓ અને સેવાઓ પરના કરવેરા

Depends on the type of goods and services

C. પરોક્ષ કરવેરા

Indirect Tax

D. એક પણ નહીં

None of the above

9. NSSO નું પૂરું નામ જણાવો

Full form of NSSO is:

A. National Social Science Organisation

B. National Social Study Organisation

C. National Security Science Organisation

D. National Sample Survey Organisation

10. ભારતમાં બેરોજગારીના મુખ્ય કારણો.....

Major causes of Unemployment in India are

A. ધીમો આર્થિક વિકાસનો દર

Slow Rate of Economic Growth

B. કૌશલ્યનો અભાવ

Lack of Skill

C. નબળું માનવ શક્તિનું આયોજન

Weak Manpower Planning

D. ઉપરોક્ત તમામ

All of These

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો.

5

Fill in the blanks

1. ૧૯૭૮માં ચલણી નોટન વિમુદ્દીકરણ થયું ત્યારે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડીયા ગવર્નર _____ હતા.
_____ was the Governor of Reserve Bank of India at the time of demonetisation of Indian currency in January 1978
2. -----ભારતમાં કૃષિપેદાશો માટે નિયંત્રિત બજારોની સરળ કામગીરી માટે કાર્ય કરે છે.
_____ works for the smooth functioning of Regulated Markets for agricultural produce in India.
3. _____ નીતિ હેઠળ ભારત એવી વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે જે અગાઉ અન્ય દેશમાંથી આયાત કરવામાં આવતી હતી.
Under _____ Policy, India is producing those goods which were earlier imported from other countries.
4. WTO ની સ્થાપના -----માં થઇ.
WTO was set up on _____.
5. ૧૯૫૦-૫૧માં કુલ ઘરેલુ પેદાશમાં સેવક્ષેત્રનો હિસ્સો -----હતો.
Share of service sector in Gross Domestic Product in 1950- 51 was _____

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ લખો (ગમે તે ચાર)

8

Answer in brief (Any Four)

1. ખેતઉત્પાદકતા વધારવા માટેના પગલાઓ જણાવો.
Suggested measures to increase the Agricultural Productivity.
2. ભારતમાં ખેતધિરાણ પૂરું પાડતી કઈ કઈ સંસ્થાઓ છે?
What are the different agencies which provide Agricultural Finance in India?
3. ભારતમાં સેવાક્ષેત્રે આંકડાકીય માહિતી અને વિગતો મેળવવાની મુખ્ય મુશ્કેલીઓ દર્શાવો.
Indicate the main difficulties in obtaining statistical information and other details pertaining to service sector in India.

4. ભારતની કુલ ઘરેલું પેદાશમાં (GDP)સેવાક્ષેત્રના બદલાતા જતા હિસ્સા નો ખ્યાલ આપો.

Give an idea of changing share of service sector in India's GDP.

5. નિયંત્રિત બજાર ના લાભ જણાવો.

What are the benefits of Regulated Market System?

6. ખેડૂતોની દેવાદારીના મુખ્ય કારણો જણાવો.

State the main causes of farmer's indebtedness.

7.વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠને ભારતને આપેલી બાહેધરી જણાવો.

What Commitments have been made by India to the World Trade Organization?

8.બેરોજગારીનો સામાન્ય અર્થ જણાવો.

What is the Simple Meaning of Unemployment?

Q.3 ભારતમાં કાળાનાણાના ઉદ્ભવ ના કારણો સમજાવી તેની અસરોની ચર્ચા કરો. **13**

Discuss the Causes and effects of Black Money in India.

અથવા

OR

નાબાર્ડના કાર્યો જણાવી તેની કામગીરી નું મૂલ્યાંકન કરો.

Discuss the Functions of NABARD and evaluate the working and performance of NABARD.

Q.4 (A) ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે બે) **8**

Write short notes (Any Two)

1. ખેડૂતોને દેવાદારીની સમસ્યા દૂર કરવાના પગલાઓ

Measures to deal with the problem of farmer's indebtedness.

2.કૃષિધિરાણના પ્રકારો

Types of Agricultural Credit.

3. વસ્તુઓ અને સેવાઓ પરનો કર

Goods and Services Tax (GST)

4. આયાત અવેજીકરણ
Import Substitution.

(B) ટૂંક નોંધ લખો (ગમે તે બે)

6

Write short notes (Any Two)

1. ભારતીય અર્થતંત્રમાં વિમુદ્દીકરણ
Demonetisation in the Indian economy.
2. ભારતમાં કૃષિપેદાશની વેચાણ વ્યવસ્થાની ખામીઓ
Defects of Marketing of Agricultural Produce in India.
3. વિશ્વવ્યાપાર સંગઠનનું માળખું
Organizational Structure of World Trade Organization.
4. ભારતમાં બેરોજગારી નિવારણના પગલાઓ
Measures for elimination of unemployment in India

*****